

Hortulus Biblico-Moralis Et Asceticus

Pappus von Tratzberg, Franz

Ulm, 1725

Doctrina 3. Desumpta ex cap. 25. 26. & 27. lib. Numeri, in quibus describitur Israëlitarum cum Moab fornicatio, tristitia inde à Moyse concepta. Principum Populi pœna Patibulum. Numerus Populi ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61252](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61252)

ste Heroldò c. 6. S. Chrysoft. aureum illud eloquentiæ flumen auditus est dicere: se non tantum aurò vel ferrò, sed patiendò ipsa Inferni tormenta (si necesse foret) effecturum, ut aspectu Christi per momentum frui liceret. Quid tu resolvis Christiane Lector? placetne cum avarissimo Balaam ad breve tempus aurò, quod tibi Mundus offert ad obtinendas dignitates, ad ædificandas domus, ad adornanda convivia, ad ditandos propinquos, hinc frui: & in æternum cum illo cœlestibus Tabernaculis privari? placetne, momentaneis voluptatibus hinc recreari, & cum Balaam inter æternos ignes lacrymari?

Doctrina 3.

Desumpta ex cap. 25. 26. & 27. lib. Numeri, in quibus describitur Israëlitarum cum Moab fornicatio, tristitia inde à Moysè concepta. Principum Populi pœna Patibulum. Numerus Populi iterum initus, filiis Core ab interitu reservatis. Electio Josue in Ducem locò Moysis morituri.

N.163. Considera I. **V**eros Christianos Moysen imitari debere, quando audiunt ab illis gravia perpetrari peccata. Testatur de illo S. Scriptura v. 7. cit. capitis: quod fleverit ante Tabernaculi fores, quando unus de filiis Israël, suæ libidini vacaturus, ad scortum Madianitidem intravit. Christus Dominus Lucæ 19. flevit non ratione proprii sanguinis fundendi à civibus Jerosolymæ, sed ratione scelerum & interitûs civitati imminentis, quem etiam hoc in passu secuti sunt Martyres plurimi teste Cassiodorò, qui non tantum pœnis cruciabantur in corpore, quantum flagitiis Tyrannorum afficiebantur in mente. *Supra mortuum plora, hortatur Eccles. c. 22. defecit enim Lux ejus, & super fatuum plora, defecit enim sensus. Homo mortuus est per peccatum, cui adhæret. Lucem perdidit, dum gratiam amisit: fatuum se probat, quia privatus est prudentiâ Justorum, quæ animi vigor dicitur: sensit, amisit, quia res salutem suam concernentes instar cadaveris non sentit. Supra talem plora ò Christiane! extraneum enim à charitate se fatetur, ait S. Laurent. Just. in Fascic. amoris c. 14. Qui peccanti non compatitur proximo. Quis (nisi in marmorem durissimam transiisset) non teneretur compassione, quando horrendæ illius Tragedia deberet agere spectatorem, quam Mexentius inusitatò & plusquam barbaro modò in scenam protraxit; viva corpora sædissimis cada-*

cadaveribus colligandò. Quis inquam hominem vivum cadaveri alligatum cernens, non ex compassione in lacrymas resolveretur? quid enim tam immanè, tam barbarum crudelitas unquam excogitavit?

Sed hem! eadem scena agitur cum peccatoribus, quorum animabus in peccato mortuis viva corpora connectuntur. Hanc tragediam agitari cum suo prodigo filio viderat Evangelicus ille parens, eoque spectaculò sua viscera adèd commoveri sensit, ut fletu uberri-^{N.164.}mò suam testaretur commiserationem, quam indignè ferens senior filius à patre audiit. *Frater tuus mortuus erat, & revixit.* Mortuus erat in animà, vivens in corpore, quod erat operibus deditum, quæ Apostolus vocat *opera tenebrarum*, opera planè mortis non vitæ; fieri solita inter obscænos puellarum greges, inter ebriosos comilitones, inter libidinosos histriones, & ad quæ alludit Joannes Apostolus, dum cap. 3. ait: *Novi opera tua, quin nomen habes, quod vivas, & mortuus es.* Addamus Evangelicæ parabolæ historiam, à variis authoribus, quos inter Balingem, descriptam. Adolescens quidam insaniens amore Virginis Deo sacratæ, eò pellexerat, ut nocturnum tempus & fugæ, & explendæ libidini decerneret. Comparet destinata horâ propè Monasterium, ubi templum reperit apertum, quod ingrediens videt stupetque omnia lugubrî ornatu instructa, consistente in medio funere, circum funalibus illuminatò. Audit porrò Monachos protensis supra faciem cucullis officium defunctorum cantantes. Anxius & curiosus simul spectator, ut aliquem de ignotis cantoribus ob intempestivas exequias interrogat, in cujus gratiam illæ instituerentur? intelligit ab illo; in ipsius interrogantis gratiam agi omnia, quod & alius confirmat. Quare totus tremore percussus incipit tragicum hoc spectaculum fugere: sed vix primum pedem è templo extulerat; duo Molossi speciem nigerrimam induiti, in eum insiliunt, & Amasià opportunè è muro spectante fugitivum discerpunt. Hem! vivam præmortui hominis imaginem, cujus defunctæ in vitis animæ infernales parentabant larvæ. Sed quam illæ fictò animò peregerant parentelam, hanc tu Christiane Lector peragas verò & sincerò: quid enim lacrymîs magis dignum, quam animam Christi Domini pretiosissimi sanguine redemptam, & è faucibus mortis ereptam, denuò mori, & ab hac temporali ad æternam transire mortem? Cæterùm licet Primates Populi Israëliti- ci forsan deplorârint lasciviam plebis: jussi tamen sunt, è patibulis suspendi. cit. cap. ea de causa, quòd delinquentes non deterruerint à flagi-

flagitiis carnalibus, alienæ mortis spiritualis participes effecti. Colliges inde: non requiri tantum à superioribus, ut moræ aliorum, conditione parium, desleant subditorum scelera, sed requiri vel maximè, ut ea impediunt minis & pœnis, aut facta acriter puniant, sicque mediante pœnitentiâ ad vitam redeant, terrâ viventium aliquando æternum fruituri.

N. 165. *Confidera 2.* Non absque speciali Myserio S. Scripturam cap. 26. v. 10. & 11. hîs uti verbis: *Factum est grande Miraculum: ut Core pereunte, filii ejus non perirent.* Nam Salvianò teste lib. 1. ad Eccles. Cath. penè omnes filii parentibus suis non magis in patrimonia, quàm in vitia succedunt: nec magis facultates paternas sumunt, quàm pravitates; & sic transeunt semper in mores patrum, ante incipiunt eorum nequitiam, quàm substantiam possidere: bona enim parentum non nisi mortuis eîs possident, viventibus autem mores. Mulieri Samsonem parituræ Nazaræum, expressio prohibetur mandatò Judic. 3. *Cave: ne bibas vinum, quia paries filium &c.* Videbatur: non posse filium abstinere à vino, qui genitus esset à matre vino dedita. Quando Michol Davidem coram Arca saltantem arguit scurrilitatis, non est dicta uxor Davidis, sed filia Saul 2. Reg. 6. ut interprete Rabanò, illam superbiam à parente suo traxisse nosceretur. Hæc ipsa mulier ea de causa videtur sterilitate punita, ne filios generans, generaret superbos, tanquam partus superbæ matris, ventrem sequentes. Qui curiosius & accuratius apum formam figuramque explorârunt, caput bovis, ex quo prognatæ sunt, in iis deprehendisse ferunt teste *Aldrovandò de insectis.* Ego sanè persuasus sum, si quis intimas animi latebras juvenis aut puellæ studiosius introspiceret, veram parentum non quoad physica tantum, sed etiam quoad moralia effigiem foret intuiturus. Quid inde parentibus sequelæ locò notandum restat, nisi sub gravissima culpa illos obligari, virtuosæ vitæ exemplò præluere filiis: dum vivendò malè ad pares culpas & pœnas eos trahunt. Teste S. Ambrosiò luscina nunquam amœniùs auditur cantare, quàm cum pullos suos educat: illi verò, qui è nido statim abrepti, in caveis adolescent, nunquam eam assequuntur in cantu perfectionem, eò quòd præcipientium exemplò careant. Quod parentibus maximo sit incitamento, ad vitam virtuosè instituendam eò tempore, quò filiis nondum adultis convivunt, Sint ergo frequentes in Templo, sint in oratione assidui, si volunt in filiis nutriri pietatem. Sint in sermonibus cauti,

in

in tactibus circumspēcti, in gestibus decentes, si volunt in filiis castitatem & pudicitiam conservari. Cervæ cum serpentes devorant, nullum inde damnum sibi attrahunt, ab hac tamen abstinēt, cū lactant, ne catulis adhuc teneris noceant. Errant, & vel pessimè errant parentes, in præsētia filiorum talibus utentes loquelis, quibûs in cubiculo & thalamo uti assolent; non enim tam citò stuppa flammam, quàm depravata in tenera juventute natura talia imbibit, quæ dein necesse est, in incendium impuri amoris accrescere. Quare Christiane Lector, si parentem agis, ad omnia dicta & facta accuratissimè attendas, memor tremēdi illius moniti Exodi 20. legendi: *Ego sum Dominus, visitans iniquitatem Patrum in filiis.*

Doctrina 4.

Desumpta ex cap. 28. 29. & 30. lib. Numeri, in quibus describitur lex de variis quotidianis Sacrificiis, Sabbathi, Calendarum & Azymorum. Lex de variis Votis.

Considera I. QUAM varia fuerint veteris Testamenti Sacrificia in cap. 28. & 29. descripta, quæ tamen omnia etiam collectivè sumpta respectu unius Sacrificii, quod incruentò modò in Altari peragunt Catholici Sacerdotes, nil aliud sunt, quàm meræ umbræ: nam si perpendamus Rem in eo oblatam, excedit ea infinitiès omnia munera, vel olim oblata, vel unquam offerenda. Quid enim præstantius, quid pretiosius ipsò excogitari poterit Christo? hinc est, quod intuitu illius nausea affici cœperit Deus erga res omnes, in veteri Testamento oblatas, per Malachiam cap. 10. testatus: *Non est mihi voluntas in vobis (puta sacerdotibus legis antiquæ) dicit Dominus exercituum, & munus non suscipiam de manu vestra. Ab ortu enim solis usque ad occasum magnum est nomen meum in Gentibus, & in omni loco sacrificatur, & offertur nomini meo oblatio munda. Et verò quis cupreum non aversabitur, & abjiciet nummum, cui ingens auri pondus offertur? cujus pretium Laurentius Just. lib. 1. de casto Connub. contemplatus, in hæc erupit verba: Tantum planè est, ut nec humanus valeat explicare sensus, nec Angelicus intellectus: sed solus ille noverit, qui solus voluit, & potuit facere in eo tanta & talia, ubique omnipotens ubique gloriosus. Debemus Deo, ut nemo negaverit, pro beneficio creationis & conservationis, gratias infinitas, &*

G g

has